

ministri käskkirj

Tartu

2. mai 2012. a nr 231

Haridus- ja teadusministri 23. juuli 2008. a käskkirja nr 865
„Programmi „Mobilitas“ kinnitamine ja programmi elluviija
volituste andmine“ muutmise

„Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse seaduse“ § 10 lõike 2 punkti 2, § 12 lõike 4 ning § 20 lõike 1
alusel:

1. Muudan haridus- ja teadusministri 23. juuli 2008. a käskkirja nr 865 „Programmi „Mobilitas“ kinnitamine ja programmi elluviija volituste andmine“ (muudetud haridus- ja teadusministri 29. oktoobri 2009. a käskkirjaga nr 1063, 23. detsembri 2009. a käskkirjaga nr 1287, 15. juuli 2010. a käskkirjaga nr 736, 30. detsembri 2010. a käskkirjaga nr 1319 ja 9. jaanuari 2012. a käskkirjaga nr 12) lisa 1 ja kehtestan selle uues sõnastuses (lisatud).
2. Muudatust programmi elluviija osas, et elluviijaks on Sihtasutus Eesti Teadusagentuur, rakendatakse tagasiulatavalt alates 1. märtsist 2012. a.
3. Käesolevat käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse „Halduskohtumenetluse seadustikus“ sätestatud korras.

Jaak Aaviksoo
minister

Lisa 1
KINNITATUD
haridus- ja teadusministri 23. juuli 2008 .a
käskkirjaga nr 865

MUUDETUD
haridus- ja teadusministri 29. oktoobri 2009. a
käskkirjaga nr 1063

MUUDETUD
haridus- ja teadusministri 23. detsembri 2009. a
käskkirjaga nr 1287

MUUDETUD
haridus- ja teadusministri 15. juuli 2010. a
käskkirjaga nr 736

MUUDETUD
haridus- ja teadusministri 30. detsembri 2010. a
käskkirjaga nr 1319

MUUDETUD
haridus- ja teadusministri 9. jaanuari 2012. a
käskkirjaga nr 12

MUUDETUD
haridus- ja teadusministri 2. mai 2012. a
käskkirjaga nr 231

Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Teadus- ja arendustegevuse inimressursi arendamine” meetme „Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia võtmevaldkondade ja haridusteaduse eelisarendamine” teadlasmobiilsuse programm „Mobilitas“

Sisukord

1. Programmi nimetus	3
Teadlasmobiilsuse programm „Mobilitas”	3
2. Programmi rakendusasetus ja –üksus	3
3. Programmi elluviija	3
4. Partnerid	3
5. Programmi abikõlblikkuse periood	4
6. Mõisted	4
7. Programmi taust ja vajalikkuse põhjendus	4
8. Programmi eesmärgid	5
9. Programmi sihtgrupp	6
10. Programmi raames toetatavad tegevused	6
11. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud	9
12. Programmi eelarve	10
13. Programmi tegevus- ja ajakava	13
14. Indikaatorid	14
15. Programmi elluviija kohustused	16
16. Rakendusüksuse õigused ja kohustused	17
17. Toetuse väljamaksete tegemise kord	18
18. Programmi muutmise tingimused	18
19. Programmi aruandlus	20
20. Teavitamine	20
21. Toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine	21

Teadlasmobiilsuse programm „Mobilitas” (edaspidi programm) on loodud „Riikliku struktuurivahendite kasutamise strateegia 2007-2013” ja sellest tuleneva „Inimressursi arendamise rakenduskava” prioriteetse suuna „Teadus- ja arendustegevuse inimressursi arendamine” meetme „Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia võtmevaldkondade ja haridusteaduse eelisarendamine” rakendamiseks. Programm on koostatud „Perioodi 2007 – 2013 struktuuritoetuse seaduse” (edaspidi struktuuritoetuse seadus) § 12 lg 4 ja § 20 lg 1 alusel.

1. Programmi nimetus

Teadlasmobiilsuse programm „Mobilitas”.

2. Programmi rakendusasutus ja –üksus

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 19. aprilli 2007. a määrusele nr 111 „Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse andmist korraldavate asutuste määramine” on programmi rakendusasutus Haridus- ja Teadusministeerium (edaspidi rakendusasutus) ja rakendusüksus Sihtasutus Archimedes (edaspidi rakendusüksus).

3. Programmi elluviija

Sihtasutuse Eesti Teadusfond ülesandeks on finantseerida kõrgetasemelisi teadusuuringuid, uusi ideid ja nendeni jõudmist ning väljastada noorteadlastele ning kraadiõppuritele suunatud grante. Sihtasutus Eesti Teadusfond on loodud 1990. aastal ja tema peamiseks ülesandeks on individuaalsete teadusgrantide konkursi korras väljaandmine (taotluste hindamine ning väljaantud grantide aruandluse kontrollimine). Programmi elluviija nimetamise kriteeriumiks on Sihtasutuse Eesti Teadusfond varasem kogemus, mis loob eeldused antud programmi edukaks elluviimiseks, alates 2004. aastast teadlastel mobiilsusgrantide (st järeldoktori grantide) väljastamisel. Sihtasutus Eesti Teadusfond esindab Eesti teadlaskonda ka rahvusvahelisel tasemel olles Euroopa Teadusfondi ja EUROHORCSI¹ liikmesorganisatsioon ning partner mitmetes ERA-Net² projektides. Sihtasutus Eesti Teadusfond on osalenud ja osaleb mitmetes rahvusvahelistes programmides, mille üheks põhitegevuseks on teadlaste mobiilsuse soodustamine, näiteks EMBO³ Installment Grant ning Norra ja EMP⁴ teaduskoostöö toetuskeem.

Alates 1. märtsist 2012 on programmi elluviija nimeks Sihtasutus Eesti Teadusagentuur (reg nr 90000759) (edaspidi elluviija).

4. Partnerid

Programmis on partneriteks Eesti Teadusinfosüsteemi teadus- ja arendusasutuste registris olevad teadus- ja arendusasutused, mis on vastavas teadus- ja arendusvaldkonnas positiivselt evalveeritud vastavalt haridus- ja teadusministri 15. detsembri 2009. a määrusele nr 83 „Teadus- ja arendustegevuse korralise evalveerimise taotlemise, läbiviimise ja tulemuse kinnitamise täpsemad tingimused ja kord”.

Programmi tegevuste elluviimiseks kaasatakse partnerid, kellega elluviija sõlmib partnerluslepingu programmis osalemiseks ja millega kehtestatakse lepingupoolte õigused ning kohustused, partneri ja elluviija vaheline vastutuspiir ning tegevused, millesse partnerid kaasatakse.

¹ EUROHORC - European Heads of Research Councils.

² ERA-Net - European Research Area Network

³ EMBO - European Molecular Biology Organization

⁴ EMP - Euroopa Majanduspiirkond

Lähtuvalt programmis toodud üldistest põhimõtetest ja arvestades varasemate tegevuste tulemusi töötab partnerluslepingute tingimused välja elluviija koostöös rakendusasutusega.

	Partneri nimi	Reg. number	Osaleb tegevustes	Osalemise periood
1.	Eesti Maaülikool	74001086	2	2009-2015
2.	Tallinna Tehnikaülikool	74000323	2 ja 3	2009-2015
3.	Tallinna Ülikool	74000122	2 ja 3	2009-2015
4.	Tartu Ülikool	74001073	2 ja 3	2009-2015
5.	Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut	74000257	2 ja 3	2010-2015
6.	Eesti Kirjandusmuuseumi	70003879	2	2010-2015
7.	Protobios OÜ	10981915	2	2011-2015

5. Programmi abikõlblikkuse periood

Programmi abikõlblikkuse periood on 1. jaanuar 2008 kuni 31. juuli 2015. Abikõlblikeks võib lugeda punktis 11 nimetatud kulud, mis on tekkinud abikõlblikkuse perioodil ja sellele järgneva 45 kalendripäeva jooksul tingimusel, et tegevused on toimunud abikõlblikkuse perioodil.

6. Mõisted

6.1. Grant – programmi kontekstis mõistetakse grandina järeldoktori või tippteadlase teadus-arendusasutusse tööleasumiseks mõeldud, elluviija poolt eraldatud rahaeraldust, mida kasutatakse sihtotstarbeliselt antud programmi tegevuste eesmärkide täitmiseks vastavalt programmi tingimustele ja abikõlblikkuse määrule ning elluviija poolt kehtestatud grandid taotlemise tingimustele.

6.2. Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2007-2013 „Teadmistepõhine Eesti” (edaspidi TA&I strateegia) eelisarendatavad valdkonnad – info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, materjalitehnoloogia, biotehnoloogia, energeetika, keskkonnatehnoloogia ning tervis.

6.3. Teadus- ja arendusasutused – on vastavalt „Teadus- ja arendustegevuse korralduse seadusele” asutused ja juriidilised isikud, mille põhitegevus on teadus- ja arendustegevus ning mis on registreeritud Eesti Teadusinfosüsteemi teadus- ja arendusasutuste alamregisris.

6.4. Uurimisgrupp - koosneb tippteadlase grandid saanud juhust ja teadustöötajatest ning juhi ja teadustöötajate juhendatavatest.

6.5. Mobiilsusprogrammide juhtkomitee – elluviija poolt kinnitatud teadlasmobiilsuse programmide (sh Mobilitas) nõuandev kogu, mille ülesandeks on lahendada mobiilsusprogrammide elluviimisel tekkivaid küsimusi ja kooskõlastada programmiga seotud muudatused. Juhtkomiteesse kuuluvad elluviija teadlasmobiilsuse programmide juhid ja rakendamise seotud isikud. Juhtkomitee kaasab vajadusel täiendavaid eksperte.

7. Programmi taust ja vajalikkuse põhjendus

Programmi lähtealuseks on Riigikogu 7. veebruaril 2007. a otsusega heaks kiidetud Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2007-2013 „Teadmistepõhine Eesti”, haridus- ja teadusministri 9. jaanuaril 2007. a käskkirjaga nr 16 kinnitatud „Eesti kõrghariduse rahvusvahelistumise strateegia aastateks 2006–2015” ning nende alusel koostatud „Inimressursi arendamise rakenduskava”.

Programmi tegevused on seotud ja viiakse ellu kooskõlas teiste struktuurifondide meetmetega ja Eesti riigi eelarveliste instrumentidega.

Tänapäevase majanduse ja ühiskonna arengu eeltingimuseks on teadus- ja arendustegevuse toetamine ning innovaatiliste tegevuste soodustamine. Teadmispõhise konkurentsivõimelise majanduse areng, mida iseloomustab majanduskasv, kõrge tööhõive, sotsiaalne ühtekuuluvus ja keskkonnasäästlikkus, on võimalik uute ja paremate töökohtade loomise kaudu. Lissaboni strateegia kohaselt on riikide jaoks töökohtade loomine ja inimressursi arendamine üheks olulisemaks ülesandeks.

Edukas teadus- ja arendustegevus põhineb pidevalt täienevate kogemuste ja teadmistega teadlastel. Järjepidev kogemuste omandamine ja jagamine on tänapäeva teaduseelu iseenesestmõistetav osa ja see saab toimuda läbi teaduspädevuse arendamise ja üleandmise ning karjääriväljavaadete koondamise ja laiendamise. Kõrgelt kvalifitseeritud tööjõu väljaränne mõjutab negatiivselt nii teadus- ja arendusasutuste kui ka ühiskonna arengut, mistõttu tuleb soodustada eelkõige "ajude sissevoolu" ja "ajude vahetust" ja vältida kõrgetharitud töötajate suundumist alaliselt välisriikidesse. Kõrgelharitud töötajate puhul on oluline luua võimalusi nende teadmiste edasiarendamiseks ning aidata kaasa akadeemilise karjääri edendamisele ja tugevdamisele. Akadeemilise karjääri kujundamise juures on määrava tähtsusega, et oma teadlaskarjääri alguses olevate teadlaste tööleasumist teadus- ja arendusasutustesse soodustatakse konkurentsivõimeliste tingimuste loomisega, ning et nende potentsiaal saaks parimal viisil kasutatud ühiskonna hüvanguks. Samas tuleb arvestada, et kuna teadlaskarjääri arengu puhul on kogemuste vahetamine määrava tähtsusega, siis tuleb pakkuda teadlastele võimalusi töötada kogenud juhendajate juures. Lisaks tuleb võimaldada teadlastel töötamist koos rahvusvaheliselt tunnustatud tippspetsialistide ja teadlastega, et omandada uusi teadmisi ja osata olemasolevaid teadmisi paremini kasutada. Kõrgetasemelise teadlaskonna ja teaduspotsentiaali kujunemise kindlustab konkurentsivõimeliste töökohtade loomine.

SA Archimedes ja Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt 2007. aastal tellitud uuring „Teadlaste mobiilsus Eestis ja seda mõjutavad tegurid“ toob välja, et Eesti kui väikeriigi jaoks on oluline iga heal tasemel teadlane ja see, et ollakse kursis teiste riikide teadus- ja arendusasutustes toimuvaga. Eesti teadusinstituutide ja –kogukonna asjatundlikkust on võimalik mõjutada läbi toimiva ja koordineeritud teadmiste ringluse ja juurdevoolu. Meie suutlikkus teha maailmatasemel teadusuuringuid sõltub olulisel määral sellest, kas meil on piisavalt teadlasi, kes saavad kasutada oma potentsiaali parimal võimalikul viisil.

Käesolev programm on suunatud eelkõige TA&I strateegia eelisarendatavate valdkondade teadlaste karjääri toetamisele. Antud valdkonnad pakuvad paljudele elualadele suurt lisandväärtust ja tootlikkuse kasvu ning omavad tähtsust sotsiaalmajanduslike probleemide lahendamisel ja eesmärkide saavutamisel. Ühelt poolt luuakse oma teadlaskarjääri alguses olevatele teadlastele võimalused asuda tööle teadus- ja arendusasutustes kogenud juhendaja juurde, et võimaldada oma teadlaskarjääri kujundada töötades järel doktorina, teisalt toetatakse uute uurimisgruppide, mida juhendavad rahvusvaheliselt tunnustatud tippteadlased, tekkimist, et soodustada Eesti teadlaste rahvusvahelise võrgustiku laienemist. Programmiga toetatakse peamiselt teadlaste tööleasumist Eesti teadus- ja arendusasutustesse. Programmi koondatud tegevused moodustavad ühtse terviku ja panustavad ühtsete eesmärkide saavutamisse. Tegevuste läbiviimine programmina tagab tegevuste ühtse planeerimise ja elluviimise ning järjepidevuse arvestades juba olemasolevaid riiklikke mobiilsusskeeme.

8. Programmi eesmärgid

8.1. Üldeesmärk

Programmi eesmärgiks on Eesti teadlaspotsentiaali arendamine ja mitmekesistamine rahvusvahelise teadlasmobiilsuse ja kogemuste vahetamise kaudu värvates kõrgelt kvalifitseeritud tööjõudu.

8.2. Alaeesmärgid

8.2.1. Kasvanud on välisriikide teadlaste informeeritus rahvusvahelise kõrgetasemelise teaduskoostöö tegemise võimalustest Eestis (tegevus 1);

8.2.2. Tõusnud on noorte teadlaste võimalused jätkata teadlaskarjääri teadus- ja arendustegevuse valdkonnas (tegevus 2);

8.2.3. Kasvanud on Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2007-2013 „Teadmistepõhine Eesti” eelisarendavates valdkondades teadustööd tegevate uurimisgruppide rahvusvaheline konkurentsivõime (tegevus 3).

9. Programmi sihtgrupp

9.1. Järeldoktorid, kes on saanud doktorikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni mitte varem kui viis aastat enne taotletava järeldoktori grandil algust ja kes pole doktorikraadi omandamiseks töötanud või kaitsnud seda selles teadus- ja arendusasutuses, kuhu tööleasumiseks järeldoktori granti taotletakse. Peale kraadi omandamist lapsehoolduspuhkusel või ajateenistuses viibinud teadlase kvalifitseerumisaeg pikeneb vastavalt selle aja võrra.

9.2. Tipteadlased, kellel on Eesti doktorikraad või sellele vastav välisriigi akadeemiline kraad ja kes vastavad Eesti kõrgkoolide kvaliteedileppes sätestatud professori ametikohale kandideerijale esitatavatele nõuetele. Kandideerijalt nõutakse jätkuvat kõrgel rahvusvahelisel tippasemel teadustööd, edukust uurimistoetuste hankimisel ja projektide täitmisel. Lisaks töökogemusele eeldatakse ja arvestatakse kandideerija töö tulemuslikkust ja silmapaistvust (nt kõrgetasemel publikatsioonide arv ja mõjukus, patendid, doktorikraadi kaitsnud juhendatavate arv jms), seejuures valdkondade iseärasusi arvestades. Kandideerija on vähemalt viis viimast aastat töötanud väljaspool Eestit ja ei ole viimase viie aasta jooksul olnud töö- või võlaõiguslikes suhetes Eesti teadus- ja arendusasutusega, välja arvatud võlaõiguslikud lepingud, mis puudutavad lühiajalist ühekordse ülesande täitmist (nt oponentimine, retsenseerimine jms), ning kellel on eesmärgiks Eesti teadus- ja arendusasutuses luua oma uurimisgrupp ja kelle uurimisteema kuulub vähemalt ühte TA&I strateegia eelisarendatavasse valdkonda.

Elluviija on õigus täpsustada ja vajadusel muuta sihtgruppide grandile kvalifitseerimise nõudeid grandil taotlemise tingimustes põhinedes varasemalt välja antud grantide tulemuslikkusele või teistele samalaadsete toetuste väljastamise tingimustele kooskõlastatult rakendusasutusega. Eeskirjade kooskõlastamine rakendusasutusega toimub kirja teel elluviija ja HTM teadusosakonna vahel.

10. Programmi raames toetatavad tegevused

Programmi on koondatud riiklike strateegiadokumentide rakenduskavades planeeritud tegevused, mis toetavad ühtsete eesmärkide saavutamist ja mille puhul on erinevate tegevuste proportsionaalne ja koordineeritud rakendamine otsustava tähtsusega. Programmi tegevuste paremaks elluviimiseks kooskõlastab elluviija programmiga seotud muudatused Mobiilsusprogrammide juhtkomitee ja rakendusasutusega.

10.1. Teadlasmobiilsuse olukorra analüüs ja informatsiooni levitamine

Tegevuse raames toetatakse teadlasmobiilsuse rahastamissüsteemi pidevat jälgimist ja analüüsi ning vastavalt sellele mobiilsusgrantide väljaandmistingimuste ja info levitamise strateegia kohandamist, mis aitab kaasa toimiva teadlasmobiilsus süsteemi arendamisele. Lisaks käivitatakse tegevused, mis on suunatud välismaale suundunud Eesti päritolu teadlastega sidemete hoidmiseks. Programmi elluviija jälgib pidevalt olemasolevate grantide edukust ning vajadusel muudab grantide väljaandmistingimusi, suurendamaks grantide eesmärkide täitmist. Elluviija viib läbi grandil saanud teadlaste hulgas uuringuid

hindamaks välismaalaste Eesti teadus- ja arendusasutustesse tööleasumisega seonduvaid teemasid ja väljastab iga aasta teadlasmobiilsuse grandistatistika raporteid. Lisaks levitab programmi elluviija teadlasmobiilsust puudutavat informatsiooni. Teade programmi raames välja antavate grandikonkursside kohta avaldatakse elluviija koduleheküljel, Eesti Teadusinfosüsteemi koduleheküljel, Euroopa teadlasmobiilsuse koduleheküljel (*European Researchers' Mobility Portal/EuraxessJobs*), ühes Eesti üleriigilise levikuga ajalehes. Tuginedes vastavasisulistele analüüsidele võib elluviija kasutada ka sihtotsingut, millega edastatakse grandinfo konkreetsetele üksikteadlastele. Lisaks on elluviijal võimalus korraldada vastavateemalisi infopäevi või -seminare.

10.2. Järeldoktorite positsiooni arendamine noorte teadlaste akadeemilise karjääri astmena

Järeldoktori granti väljastamisega toetatakse teadlaskarjääri alguses olevate teadlaste võimalusi edendada oma karjääri teadus- ja arendusasutustes. Tegemist on teadlaskarjääri kujunemist toetava tegevusega, mille abil võimaldatakse teadlastel sulanduda akadeemilisse maailma, jätkates oma valdkonnas töötamist uues teadus- ja arendusasutuses ning toetatakse teadlaste pädevuse mitmekesistamist kogemuste vahetamise kaudu. Grandi vahendid võimaldavad grandil saanud järeldoktoril tõsta isiklikku pädevust oma uurimisvaldkonnas, liitudes olemasolevate kõrgetasemeliste uurimisgruppidega, jagada oma teadmisi teiste teadlastega läbi igapäevase koostöö. Grandi väljastamise abil soodustatakse teadlaste sidusust Eesti teadus- ja arendusasutustega.

Järeldoktori grant väljastatakse eelistatult välisriikidest Eestisse tulevatele järeldoktoritele töötamiseks Eesti teadus- ja arendusasutuses. Välistatud ei ole ka välisriigis paiknevasse teadus- ja arendusasutusse tööleasumise toetamine, kuid välisriigis töötamiseks mõeldud järeldoktori granti on õigus taotleda vastava kvalifikatsiooniga inimestel, kelle uurimisteema kuulub vähemalt ühte TA&I strateegia eelisarendatavasse valdkonda. Eestist välisriiki suundujaid võib olla kuni 20% programmist väljastatavate järeldoktori grantide arvust. Lisaks on võimalik väljastada Eesti-siseseid järeldoktori grante, kuid seda maksimaalselt 10% ulatuses kogu väljastatavate järeldoktori grantide arvust.

Järeldoktori granti taotlejal peab olema programmis partneriks oleva teadus- ja arendusasutuse kooskõlastus vastavalt elluviija poolt sätestatud tingimustele. Järeldoktori grantide väljastamise puhul kaasatakse programmi partneritena Eesti Teadusinfosüsteemi teadus- ja arendusasutuste registris olevad teadus- ja arendusasutused, mis on vastavas teadus- ja arendusvaldkonnas positiivselt evalveeritud vastavalt haridus- ja teadusministri 15. detsembri 2009. a määrusega nr 83 „Teadus- ja arendustegevuse korralise evalveerimise taotlemise, läbiviimise ja tulemuse kinnitamise täpsemad tingimused ja kord“. Eestis töötava järeldoktori puhul on partneriks järeldoktorit vastuvõttev Eesti teadus- ja arendusasutus. Välisriiki tööle suunduva järeldoktori puhul on partneriks programmis partneriks olev Eesti teadus- ja arendusasutus, kelle juurest järeldoktor välismaale suundub. Partner tagab Eestist väljaminevale järeldoktorile ametikoha järeldoktori grandiperioodi jooksul ja võimaldab järeldoktoril peale grandiperioodi jätkata töötamist enda juures vastavalt elluviija poolt sätestatud tingimustele.

Grandi määramise korral järeldoktorile sõlmitakse grandileping elluviija, partneri ja järeldoktori vahel. Grandilepinguga kehtestatakse lepingupoolte õigused ning kohustused, grandil saaja, partneri ja elluviija vaheline vastutuspiir ning tegevused, millesse partnerid kaasatakse. Järeldoktorit vastuvõttev asutus garanteerib järeldoktori grandil tegevuste täitmiseks vajaliku töökeskkonna (sh tööruumid, haldus- ja tugistruktuuri jms) ja pädeva juhendaja olemasolu, kelleks saab olla suuremahulise teadusprojekti (st vähemalt sama aastase rahalise mahuga kui taotletav järeldoktori grant) juht või suuremahulise projekti juhi poolt nimetatud põhitäitja. Elluviijal on õigus vastuvõtvalt asutuselt nõuda vastava teadusprojekti kohta täiendavaid dokumente.

Euroopa Sotsiaalfondi rahastatava järeldoktori granti tingimuste aluseks võetakse elluviija SA Eesti Teadusfondi nõukogu poolt 18. septembril 2007 protokolliga nr 67 vastuvõetud „Järeldoktori granti taotlemise eeskirjad“, mida kohandatakse vastavalt struktuuritoetuse seadusele.

Järeldoktori grandiperioodi kestus on kuni 36 kuud, kuid mitte vähem kui 24 kuud vastavalt elluviija sätestatud tingimustele. Järeldoktori granti suurus sõltub granti kestusest, erialast (kas eksperimentaalne või mitteeksperimentaalne eriala) ja järeldoktori asukohariigi muutusest granti saamise tõttu.

Programmi raames rahastatav järeldoktori grant võib sisaldada järeldoktori palgakulusid, ümberasumistoetust, järeldoktori teadustöö kulusid ja üldkulusid ning muid kulusid vastavalt elluviija poolt sätestatud granti taotlemise tingimustele, mis on kooskõlastatud rakendusasutusega. Palga suuruse otstarbekuse hindamiseks kasutatakse OECD jt sarnaste organisatsioonide poolt kasutatavaid palgavõrdlusi. Järeldoktori granti väljamaksed tehakse vastavalt peatükile 17. Partner ja grandisaaja on kohustatud jälgima kulude vastavust programmi tingimustele ja abikõlblikkuse määrasele ning partner kohustub säilitama kuludokumente.

Elluviijal on õigus programmi abikõlblikkuse perioodi jooksul kehtestada ja muuta grantide suurust ja tingimusi vastavalt ptk 18 ära toodud põhimõtetele kooskõlastatult rakendusasutusega. Eeskirjade kooskõlastamine rakendusasutusega toimub kirja teel elluviija ja HTM teadusosakonna vahel. Vastavad muudatused peavad olema põhjendatud ning põhinema olukorra analüüsil, sh programmi raames varasemalt välja antud järeldoktorite grantide tulemuslikkuse analüüsil.

10.3. Eelisarendatavate valdkondade tippteadlastele Eestis töötamiseks võimaluste loomine

Tegevuse raames toetatakse tippteadlaste Eestisse ametikohale toomist, et elavdada rahvusvahelist teadmistevahetust ja soodustada Eesti uurimisgruppide kvalitatiivset taset. Tegemist on toetava tegevusega, mille raames on Eesti teadus- ja arendusasutustel võimalik välismaise tippkogemusega teadlasi siduda Eesti teadlaskonnaga valdkondades, kus välismaise oskusteabe kaasamine on uurimisgruppide kvaliteedi parandamiseks olulise tähtsusega. Tegevuse kaudu võimaldatakse Eesti teadustöötajatel osaleda kõrgetasemelise juhendaja poolt juhitud uurimisgrupi töös ja rahvusvahelise võrgustiku arendamist. Lisaks uurimisgrupi juhendamisele osaleb tippteadlane Eesti üliõpilaste ja kraadiõppurite juhendamisel.

Tippteadlase granti saavad taotleda tippteadlased, kellel on olemas programmis partneriks oleva teadus- ja arendusasutuse kooskõlastus vastavalt elluviija sätestatud tingimustele. Tippteadlase granti puhul kaasatakse programmi partneritena Eesti Teadusinfosüsteemi teadus- ja arendusasutuste registris olevad teadus- ja arendusasutused, mis on vastavas teadus- ja arendusvaldkonnas positiivselt evalveeritud vastavalt haridus- ja teadusministri 15. detsembri 2009. a määrusega nr 83 „Teadus- ja arendustegevuse korralise evalveerimise taotlemise, läbiviimise ja tulemuse kinnitamise täpsemad tingimused ja kord“. Tippteadlast vastuvõttev asutus garanteerib tippteadlase granti tegevuste täitmiseks vajaliku töökeskkonna (sh tööruumid, haldus- ja tugistruktuuri olemasolu jms) ja kuni 20% tippteadlase grandikuludest, mis sätestatakse grandilepingus ja sõlmitakse granti määramise korral elluviija, partneri ja tippteadlase vahel. Grandilepinguga kehtestatakse lepingupoolte õigused ning kohustused, granti saaja, partneri ja elluviija vaheline vastutuspiir ning tegevused, millesse partnerid kaasatakse.

Tippteadlase grandiperioodi kestvus on kuni 5 aastat, kuid mitte vähem kui 3 aastat. Antud tegevus on suunatud TA&I strateegia eelisarendatavatele valdkondadele.

Euroopa Sotsiaalfondi rahastatava tippteadlase grandi tingimuste aluseks on võetud elluviija SA Eesti Teadusfondi nõukogu 18. septembril 2007 protokolliga nr 67 vastuvõetud „Järeldoktori grandide taotlemise eeskirjad”, mida kohandatakse vastavalt struktuuritoetuse seadusele ja tippteadlase grandide eripäradele.

Programmi raames rahastatav tippteadlase grant võib sisaldada tippteadlase või tema uurimisgrupi liikmete palgakulusid, tippteadlase uurimisgrupiga seotud teadustöö kulusid, üldkulusid ja muid kulusid vastavalt elluviija poolt sätestatud grandide taotlemise tingimustele, mis on kooskõlastatud rakendusametusega. Palga suuruse otstarbekuse hindamiseks kasutatakse OECD jt sarnaste organisatsioonide poolt kasutatavaid palgavõrdlusi. Tippteadlase grandiga seotud väljamaksed tehakse vastavalt peatükile 17. Partner ja grandisaaja on kohustatud jälgima kulude vastavust programmi tingimustele ja abikõlblikkuse määruksle ning partner kohustub säilitama kuludokumente.

Elluviijal on õigus programmi abikõlblikkuse perioodi jooksul kehtestada ja muuta grantide suurust ja tingimusi vastavalt ptk. 18 ära toodud põhimõtetele kooskõlastatult rakendusametusega. Eeskirjade kooskõlastamine rakendusametusega toimub kirja teel elluviija HTM teadusosakonna vahel. Vastavad muudatused peavad olema põhjendatud ning põhinema olukorra analüüsil, sh programmi raames varasemalt välja antud tippteadlaste grantide tulemuslikkuse analüüsil.

11. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

11.1. Tegevuste elluviimiseks tehtavad kulud on abikõlblikud, kui need on programmi tegevustega otseselt seotud ja elluviimiseks vältimatult vajalikud ning vastavad järgmistele tingimustele:

11.1.1. kulud on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1081/2006, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1784/1999 (ELT L 210, 31.07.2006, lk 12-18);

11.1.2. kulud on kooskõlas struktuuritoetuse seaduse § 21 lg 2 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 31. jaanuari 2007.a määrusega nr 26 „Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse kulude abikõlblikkuse või mitteabikõlblikkuse määramise tingimused ja kord” (edaspidi abikõlblikkuse määrus).

11.1.3. kulud on kooskõlas programmis ja programmi elluviijaga sõlmitavas halduslepingus sätestatuga ning muudes õigusaktides sätestatud nõuetega.

11.2. Abikõlblikud on järgmised kulud:

11.2.1. programmi ettevalmistamise ja läbiviimisega seotud personalikulud, sh:

11.2.1.1. töötaja töötasu, kui ta töötab programmi heaks töölepingu, avaliku teenistuja ametisse nimetamise käskkirja või korralduse või võlaõigusliku lepingu alusel;

11.2.1.2. töötaja puhkusetasu proportsionaalselt programmi heaks töötatud ajaga ja vastavalt „Töölepingu seadusega” sätestatud korrale;

11.2.1.3. töötaja transpordikulud vastavalt ühissõiduki piletile või taksoarve summale, tegelikule kulule kütusekulu tõendava dokumendi ja kalkulatsiooni esitamisel või vastavalt asutusesisest kehtestatud isikliku sõiduvahendi kasutamise tingimustele ja korrale. Tasuline parkimine hüvitatakse kuludokumentide alusel, mis esitatakse koos selgitusega.

11.2.1.4. lähetuskulu, sealhulgas päevaraha, majutuskulu, parkimiskulu, reisikindlustus, toitlustuskulu, transpordikulu, kui töötaja töötab programmi heaks töölepingu või avaliku teenistuse ametisse nimetamise käskkirja või korralduse alusel;

11.2.1.5. muud programmi elluviimiseks vajalikud personalikulud (töötervishoiuga seotud kulud, programmi personali värbamisega seotud kulud, programmi personali koolitus, programmi elluviimiseks vajalike koolituste ja seminaride osavõtted jm);

11.2.1.6. seadusest tulenevatelt ametist vabastamise, töölepingu lõpetamise ja muud hüvitised proportsionaalselt programmi heaks töötatud ajaga;

11.2.1.7. kinnipidamised ja seadusest tulenevad maksud töötasult, puhkusetasult ja seadusest tulenevatelt hüvitistelt.

11.2.2. programmi haldamiseks vajamineva kontoritehnika ja mööbli soetamine vastavalt abikõlblikkuse määruses § 8 sätestatule ning programmi tegevuste ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks vajalike soetuste ja teadusuuringute kulud maksimaalselt 25% ulatuses programmile antavast ühenduse rahalisest abist;

11.2.3. programmiga otseselt seotud üldkulud vastavalt abikõlblikkuse määruses sätestatule;

11.2.4. programmi elluviimiseks vajalikud rendi- ja üürikulud;

11.2.5. programmi abikõlblike kulude puhul tekkiv erisoodustusena käsitletav kulu ja tasutav maks „Tulumaksuseaduse“ § 48 lõike 4 tähenduses;

11.2.6. käibemaks vastavalt abikõlblikkuse määruse § 6 sätestatule;

11.2.7. programmi teavitamiskulud;

11.2.8. programmi dokumentide säilitamise, arhiveerimise ja hävitamisega seotud kulud;

11.2.9. programmi teostamiseks vajalike hangete läbiviimisega seotud kulud ja sisseostetavad teenused (sh uuringud ja analüüsid, tõlketööd, trüki- ja kujundustööd, juriidiline nõustamine, IT-lahendused jm);

11.2.10. programmi raames toetatavate tegevustega otseselt seotud ja nende elluviimiseks vajalikud muud kulud (sh järel doktorite ja tippteadlaste grandid);

11.2.11. programmi teostamiseks vajalikud arvelduskonto haldamise ja programmi elluviimiseks vajalike ülekannete tegemisega seotud kulud, kui programmi raames on avatud eraldi pangakonto.

11.3. Mitteabikõlblikud kulud on lisaks abikõlblikkuse määruse § 15 loetletule:

11.3.1. amortisatsioonikulud;

11.3.2. liiklusvahendite ostmise ja liisimine;

11.3.3. kinnisasja ostmise;

11.3.4. esinduskulud ja kingitused;

11.3.5. kehtetu;

11.3.6. kehtetu;

11.3.7. organisatsiooni juhtimisega seotud personalikulud;

11.3.8. päevarahad, majutuskulud ja mootorsõiduki kasutamise kulu osas, mis ületab õigusaktides kehtestatud maksustamisele mittekuuluvat piirmäära.

12. Programmi eelarve

Programmi kogumaksumus on 20 300 896,04 eurot, millest Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) vahenditest finantseeritakse kuni 85% ning maksimaalne summa on 17 255 761,64 eurot. Riigipoolne finantseerimismäär on minimaalselt 10% toetatava programmi maksumusest ja minimaalne summa on 2 030 089,60 eurot. Partnerite omaosalus moodustab minimaalselt 5% programmi mahust ja minimaalne summa on 1 015 044,80 eurot.

12.1. Programmi eelarve rahastamisallikate lõikes

Finantseerimisallikas		Summa (eurodes)	Osakaal (%)
1. Programmi kogumaksumus		20 300 896,04	100,0
Struktuuriotetus	2. ESFi osalus (kuni 85%)	17 255 761,64	85,0
	3. Eesti avaliku sektori sihtotstarbeline eraldis	2 030 089,60	10,0
	4. Toetus kokku (rida 2 + 3)	19 285 851,24	95,0
Omafinantseering	5. Programmis osaleva partneri osalus	1 015 044,80	5,0
	6. Programmis osaleva isiku osalus	0,00	-
	7. Omafinantseering kokku (rida 5+6)	1 015 044,80	5,0

12.2. kehtetu

12.3. Programmi eelarve tegevuste lõikes (eurodes)

Kulukoht	Struktuuriotoetus			Omafinantseering			Kulud kokku	ESF tüüpi kulu	ERF tüüpi kulu
	ESF finantseering	Riiklik finantseering	Struktuuriotoetus kokku	Programmi elluviija osalus	Partnerite osalus	Omafinantseering kokku			
2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7	9=5+8	10	11
Programmi administratiivkulud (5,7%)	1 034 793,42	114 977,05	1 149 770,47	0	0	0	1 149 770,47	1 139 864,17	9 906,30
Kulud töötasudeks	809 313,13	89 923,69	899 236,82	0	0	0	899 236,82	899 236,82	0
Üldkulud (sh side- ja kontorikulud)	117 916,99	13 101,89	131 018,88	0	0	0	131 018,88	131 018,88	0
Inventar	8 915,67	990,63	9 906,30	0	0	0	9 906,30	0	9 906,30
Lähetuskulu	75 607,63	8 400,84	84 008,47	0	0	0	84 008,47	84 008,47	0
Sisseostetavad teenused	23 040,00	2 560,00	25 600,00	0	0	0	25 600,00	25 600,00	0
Programmi tegevuste elluviimisega seotud kulud	16 220 968,22	1 915 112,55	18 136 080,77	0	1 015 044,80	1 015 044,80	19 151 125,57	14 622 652,93	4 528 472,64
Tegevus 1. Teadlas mobiilsuse olukorra analüüs ja informatsiooni levitamine	204 197,80	22 688,64	226 886,44	0	0	0	226 886,44	226 886,44	0
Tegevus 2. Järeldoktorite positsiooni arendamine noorte teadlaste akadeemilise karjääri astmena	9 593 649,74	1 469 456,62	11 063 106,36	0	0	0	11 063 106,36	9 160 252,07	1 902 854,29
Tegevus 3. Eelisarendatavate valdkondade tippteadlastele Eestis töötamiseks võimaluste loomine	6 423 120,68	422 967,29	6 846 087,97	0	1 015 044,80	1 015 044,80	7 861 132,77	5 235 514,42	2 625 618,35
Programmi tulud	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulud kokku	17 255 761,64	2 030 089,60	19 285 851,24	0	1 015 044,80	1 015 044,80	20 300 896,04	15 762 517,10	4 538 378,94
ERF tüüpi kulude osakaal programmi kogumaksumusest									22,36%

13. Programmi tegevus- ja ajakava

	Tegevus	Tegevuse läbiviimise periood
1.	Teadlas mobiilsuse olukorra analüüs ja info levitamine	2008-2015
2.	Järeldoktorite positsiooni arendamine noorte teadlaste akadeemilise karjääri astmena	2008-2015
3.	Eelisarendatavate valdkondade tippteadlastele Eestis töötamiseks võimaluste loomine	2008-2015
.	Programmi juhtimine	2008-2015

14. Indikaatorid

14.1. Programmi seosed Inimressursi arendamise rakenduskavas toodud indikaatoritega

Indikaator	Selgitus	Praegune tase	Kontroll-tase	Sihttase
Suund: Teadus- ja arendustegevuse inimressursi arendamine				
Eesmärk 1: Lisandub teadmispõhisele ühiskonnale vajalik uus põlvkond teadlasi ja insenere				
Tegevus: Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia võtmevaldkondade ning haridusteaduse arendamine				
Väljundindikaator: Kõrgetasemeliste rahvusvaheliste õppejõudude ja teadlaste pikaajalised ESF-i kaasfinantseeritavad grandid eelisarendatavates valdkondades	Jooksva aasta grandihoidjate arv Eelisarendatavad valdkonnad on siinkohal Eesti Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2007-2013 (lk. 4) võtmetehnoloogiad ehk biotehnoloogiad, materjalitehnoloogiad ning informatsiooni- ja kommunikatsioonitehnoloogiad, lisaks haridusteaduse valdkond Allikas: programmide/projektide seirearuanded	2006: 0	2010: 8-10	2013: 10-12
Tulemusindikaator: Kõrgetasemeliste rahvusvaheliste õppejõudude pikaajalist granti saanud õppejõudude poolt juhendatavate magistrantide ning doktorantide arv	Jooksva aasta juhendatavate arv Allikas: programmide/projektide seirearuanded	2006: Magistrantide arv: 0 Doktorantide arv: 0	2010: Magistrantide arv: 15-20 Doktorantide arv: 8-10	2013: Magistrantide arv: 20-25 Doktorantide arv: 10-12

14.2. Programmi indikaatorid

Alaeesmärk 1: Kasvanud on välisriikide teadlaste informeeritus rahvusvahelise kõrgetasemelise teaduskoostöö tegemise võimalustest Eestis				
Tegevuste grupp: Teadlasmobiilsuse olukorra analüüs ja informatsiooni levitamine				
Väljundindikaator: Läbi viidud iga-aastased teadlasmobiilsuse informatsiooni levitamise ja tulemuste uuringud Eesti teadlasmobiilsusgrantide välisteadlastest grandihoidjate seas	Jooksval aastal väljastatud teadlasmobiilsuse grandistatistika raportite arv Allikas: programmi aruanded	2008: 0	2011: 1	2015: 1
Tulemusindikaator: Teadlasmobiilsuse süsteemile positiivse hinnangu andnud välisteadlaste osakaal Eesti teadlasmobiilsusgrantide välisteadlastest grandihoidjatest	Allikas: teadlasmobiilsuse grandihoidjate hulgas läbiviidud küsimustik	2008: 0	2011: 90%	2015: 90%
Alaeesmärk 2: Tõusnud on noorte teadlaste võimalused jätkata teadlaskarjääri järel doktorina teadus- ja arendustegevuse valdkonnas				
Tegevuste grupp: Järel doktorite positsiooni arendamine noorte teadlaste akadeemilise karjääri astmena				
Väljundindikaator: Välja antud järel doktorite grandid teadlaste töötamiseks Eestis	Tähtajaks tööleasanud järel doktorite arv (k.a. selleks ajaks lõpetanud) Allikas: programmi aruanded	2008: 0	2011: 78	2015: 104
Tulemusindikaator: Järel doktoritest grandihoidjate poolt Eesti teadus- ja arendusastutuse töötajana avaldatud eelretsenseeritud teaduspublikatsioonide (k.a. toimetusepoolse kinnituskirjaga veel kirjastamisjärgus olevate publikatsioonide) arv	Tähtajaks kokku avaldatud teaduspublikatsioonide arv Teaduspublikatsioonide valik määratakse täpsemalt Eesti Teadusinfosüsteemis kasutatavate kvalifikatsioonikriteeriumite alusel programmi elluviija poolt granditaotluse tingimustes kooskõlastatult rakendusastutusega Allikas: programmi aruanded	2008: 0	2011: 30	2015: 104

Alaeesmärk 3: Kasvanud on Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2007-2013 „Teadmistepõhine Eesti” eelisarendavates valdkondades teadustööd tegevate uurimisgruppide rahvusvaheline konkurentsivõime				
Tegevuste grupp: Eelisarendatavate valdkondade tippteadlastele Eestis töötamiseks võimaluste loomine				
Väljundindikaator: Välja antud tippteadlaste kuni 5-aastased grandid teadlaste töötamiseks Eestis	Tähtajaks tööleasanud tippteadlaste arv (k.a. selleks ajaks töö lõpetanud) Allikas: programmi aruanded	2008: 0	2011: 15	2015: 15
Tulemusindikaator: Tippteadlaste grantide grandihoidjate osalusel toimivad rahvusvahelised uurimisgrupid Eestis (k.a. selleks ajaks töö lõpetanud uurimisgrupid)	Uurimisgruppide toimimist hindab elluviija talle toetuse lõppkasutaja poolt esitatavate aruannete põhjal Allikas: programmi aruanded	2008: 0	2011: 15	2015: 15

15. Programmi elluviija kohustused

15.1. Elluviija kasutab ja tagab, et partner kasutab toetust sihtotstarbeliselt abikõlblike kulude katteks, mis on vajalikud programmis kirjeldatud eesmärgi ja tulemuste saavutamiseks ning rakendama programmi vastavalt kinnitatud eelarvetele ja tegevuskavadele.

15.2. Elluviijale kohalduvad kõik struktuuritoetuse seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustused. Lisaks on elluviija kohustatud:

15.2.1. koguma andmeid programmi aruandluse jaoks, sh programmi osalejate kohta kooskõlas „Isikuandmete kaitse seadusega”;

15.2.2. esitama rakendusüksusele eelnevalt rakendusasutuse poolt kinnitatud programmi järgneva aasta eelarve ja tegevuskava hiljemalt kalendriaasta 15. detsembriks. Koos nimetatud dokumentidega esitab elluviija rakendusüksusele väljamaksete prognoosi ning hangete läbiviimise plaani. Järgneva aasta eelarve ja tegevuskava koostamisel lähtutakse programmi eelarvest aastate lõikes (punkt 12.3) ja rakendusasutuse poolt koostatud soovituslikust vormist. Hangete läbiviimise plaan kajastab elluviija ja partneri hankeid maksumusega üle 12 782 euro (ilma käibemaksuta). Esimese aasta eelarve ja tegevuskava, väljamaksete prognoosi ning hangete läbiviimise plaani esitab elluviija rakendusüksusele kahe kuu jooksul pärast programmdokumendi kinnitamist;

15.2.3. järgima ja tagama, et partner järgib hangete läbiviimisel „Riigihangete seaduses” kehtestatud nõudeid, seda ka juhul, kui partner ei ole hankija „Riigihangete seaduse mõistes”;

15.2.4. järgima ja tagama, et partner järgib „Riigihangete seaduse” §-s 18² sätestatud lihthanke korraldamise nõudeid. Samuti võtma ja tagama, et partner võtab pakkujate paljususe olemasolul vähemalt kolm võrreldavat pakkumist, kui hangitakse „Riigihangete seaduse” § 19 sätestatud lihtsustatud korras tellitavaid teenuseid maksumusega alates 10 000 eurot (ilma käibemaksuta);

15.2.4.1. kehtetu;

15.2.4.2. kehtetu;

15.2.5. maksuma tagasi rakendusüksuse poolt tagasinõutava toetuse tagasinõudmise otsuses märgitud summas ja tähtpäevaks;

15.2.6. esitama rakendusasutuse või rakendusüksuse järelepäringutele vastused 10 tööpäeva jooksul;

15.2.7. täitma muid rakendusasutuse ja elluviija vahel programmi elluviimiseks sõlmitud halduslepingust tulenevaid kohustusi;

15.2.8. täitma abikõlblikkuse määruse § 11 sätestatud tulu teenimisega seotud kohustusi;

- 15.2.9. tagama, et partner täidab struktuuritoetuse seaduse § 22 punktides 3 ja 8 sätestatud nõudeid;
- 15.2.10. sätestama partnerluslepingus elluviija õiguse valesi kasutatud toetus partnerilt tagasi nõuda;
- 15.2.11. säilitama programmi dokumentatsiooni ja tagama, et partner säilitab programmi dokumentatsiooni 31. detsembrini 2025. a;
- 15.2.12. tagama, et elluviija ja partneri raamatupidamises on toetuse kasutamisest saadud tulu muust tulust ning toetuse kasutamisega seotud kulu muust kulust, samuti kulusid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest selgelt eristatud, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1081/2006, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1784/1999 (ELT L 210, 31.07.2006, lk 12–18), artikli 11 lõike 3 punktis b sätestatud juhtudel;
- 15.2.13. kooskõlastama kõik programmi tegevuste elluviimiseks vajaminevad juhendid, töökorrad jt programmi tõlgendavad dokumendid ja nende muudatused enne kinnitamist rakendusüksusega.

16. Rakendusüksuse õigused ja kohustused

16.1. Rakendusüksusel on õigus:

- 16.1.1. kontrollida programmi teostamist elluviija ja partneri territooriumil, ruumides, samuti elluviija ja partneri raamatupidamist ning toetuse kasutamise tingimuste täitmist, sealhulgas teostada programmi tegevuste järelevalvet
- 16.1.2. osaleda vaatljana hankekomisjoni töös ja hankelepingu sõlmimisele eelnevatel läbirääkimistel, mis on vajalikud riigihanke läbiviimiseks ja lepingu sõlmimiseks;
- 16.1.3. tutvuda programmi teostamise käigus koostatavate dokumentidega;
- 16.1.4. peatada toetuse väljamaksmine või keelduda väljamaksmisest kui:
- 16.1.4.1. elluviija majanduslik olukord on niivõrd halvenenud, et programmi elluviimine on ohustatud;
 - 16.1.4.2. elluviija ei ole täitnud struktuuritoetuse seaduses või selle alusel antud õigusaktides või programmis sätestatud kohustusi;
 - 16.1.4.3. esitatud väljamaksetaotlus või kuludokumentid ei vasta ettenähtud nõuetele;
 - 16.1.4.4. esitatud kuludokumentid ei vasta programmi perioodile, tegevustele või eesmärkidele
 - 16.1.4.5. toetust taotletakse mitteabikõlblike kulude katteks;
 - 16.1.4.6. muudel struktuuritoetuse seaduses ja selle alusel antud õigusaktides toodud juhtudel;
- 16.1.5. teostada muid struktuuritoetuse seaduses ja selle alusel antud õigusaktides ning programmis sätestatud toiminguid.

16.2. Rakendusüksuse kohustus on:

- 16.2.1. programmi seire- ja järelevalveandmete sisestamine struktuuritoetuse riiklikku registrisse;
- 16.2.2. toetuse kasutamise seire läbiviimine ning aruandluse kontrollimine;
- 16.2.3. elluviija poolt koostatud programmi aasta- ja lõpparuande läbivaatamine ja kinnitamine ning edastamine rakendusasutusele teadmiseks;
- 16.2.4. elluvijale toetuse andmist ja kasutamist puudutavates küsimustes selgituste andmine;
- 16.2.5. toetuse andmise ja kasutamise aruandluse jaoks vajalike andmete esitamine rakendusasutusele;
- 16.2.6. toetuse andmise ja kasutamise kohta ülevaadete koostamine ja avalikustamine;
- 16.2.7. programmi järelevalve, sh ettekirjutuse tegemine ning ettekirjutuse täitmise jälgimine;
- 16.2.8. rakendusasutuse teavitamine rikkumistest;
- 16.2.9. väljamaksete menetlemine, sh kulude abikõlblikkuse kontrolli;
- 16.2.10. toetuse andmise ja kasutamise seotud dokumentide säilitamine vähemalt 2025. aasta 31. detsembrini;
- 16.2.11. muude õigusaktides sätestatud kohustuste täitmine.

17. Toetuse väljamaksete tegemise kord

17.1. Toetuse väljamaksete tegemisel lähtutakse struktuuritoetuse seaduse § 23-st.

17.2. Esimese väljamaksetaotluse võib esitada koos väljamaksete prognoosiga.

17.3. Toetus makstakse elluvijale välja rakendusüksusele esitatud väljamaksetaotluse alusel. Elluvija peab esitama rakendusüksuse poolt kinnitatud vormil väljamaksetaotlused rakendusüksusele vastavalt punktis 15.2.2 nimetatud prognoosile, kuid mitte harvemini kui kord kvartalis ja mitte tihedamini kui kord kuus.

17.4. Rakendusüksuse nõudmisel lisab elluvija väljamakse taotlusele kuludokumentide ja tasumist tõendavate dokumentide koopiad. Esimesele ja viimasele väljamakse taotlusele tuleb lisada kõik kuludokumentide ja tasumist tõendavate dokumentide koopiad v.a juhul, kui väljamakset taotletakse ettemaksena.

17.5. Väljamaksetaotlused programmis osaleva partneri kulude osas esitab rakendusüksusele elluvija.

17.6. Väljamaksetaotluste koostamise aluseks olevad kuludokumendid peavad vastama „Raamatupidamise seaduse” § 7 toodud nõuetele.

17.7. Väljamaksetaotlusi esitatakse kogu programmi kohta, vastavalt punktis 15.2.2 nimetatud prognoosile.

17.8. Juhul, kui väljamaksetaotlus erineb rohkem kui 1/4 võrra esitatud prognoosist, on elluvija rakendusüksuse nõudel kohustatud esitama korrigeeritud prognoosi järele jäänud eelarveaasta osas.

17.9. Elluvija võib rakendusüksuselt taotleda väljamakset osaliselt tasutud kuludokumentide alusel. Elluvijal peab arvest omaosaluse osa olema ära makstud. Osaliselt tasutud kuludokumentide alusel tehtava väljamakse aluseks on mh leping, arve ja maksekorralduse koopia omaosaluse äramaksmise kohta. Elluvija võib rakendusüksuselt taotleda ettemakset programmi tegevuste elluviimiseks enne kohustuste tekkimist vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 23 lõikes 4^s sätestatule. Ettemakse ja osaliselt tasutud kuludokumentide alusel tehtava väljamakse puhul lähtutakse rahandusministri 01.03.2007. a määruses nr 15 „Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse väljamaksmise tingimused ja kord” sätestatust.

17.10. Viimane väljamaksetaotlus esitatakse koos programmi lõpparuandega välja arvatud juhul, kui viimast väljamakset soovitakse ettemaksena või osaliselt tasutud kuludokumentide alusel. Kui elluvijale on viimane väljamakse tehtud ettemaksena või osaliselt tasutud kuludokumentide alusel, esitab ta väljamakse abikõlblike kuludega katmise aruande nõutud kulu- ja maksedokumentidega hiljemalt lõpparuandega. Viimane väljamakse tehakse pärast lõpparuande kinnitamist rakendusüksuse poolt v.a ettemakse ja osaliselt tasutud kuludokumentide alusel väljamakstud toetuse puhul.

18. Programmi muutmise tingimused

18.1. Elluvija teavitab rakendusüksust ja rakendusametust viivitamatult kirjalikku taasesitust võimaldavas vormis vajadusest teha programmis muudatusi või halduslepingus muudatusi ja esitab programmi muutmise taotluse.

18.2. Elluvija on kohustatud taotlema programmi muutmist juhul, kui:

18.2.1. muutuvad elluvija juriidilised andmed

18.2.2. muutub elluvija staatus käibemaksudokumentide suhtes ja seetõttu muutub käibemaksu abikõlblikkus, või kui üks partneritest muutub käibemaksudokumentide suhtes;

18.2.3. soovitakse muuta programmi rakendamise või kulude abikõlblikkuse perioodi;

18.2.4. soovitakse muuta programmi tegevus- ja ajakava;

18.2.5. soovitakse muuta programmi eelarvet tegevuste lõikes (punkt 12.3), kui ühe eelarvea summat muudetakse rohkem kui 10 % eelarvea kinnitatud summast, arvestades, et programmi kogueelarve ei suurene.

18.3. Punktis 18.2.1 ja 18.2.2 nimetatud programmi muutmise taotluse esitab elluviiija rakendusasutusele.

18.4. Punktis 18.1, 18.2.3, 18.2.4 ja 18.2.5 nimetatud programmi muutmise taotluse esitab elluviiija rakendusüksusele.

18.5. Rakendusüksus vaatab muutmise taotluse läbi ja edastab selle rakendusasutusele 10 tööpäeva jooksul taotluse saabumisest koos hinnanguga muudatuse lubamise kohta.

18.6. Puuduste esinemisel annab rakendusüksus elluviiijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Taotluse menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.

18.7. Elluviiija võib programmi muutmise taotluse esitada rakendusasutusele kuni kaks korda aastas v.a. punktides 18.2.1 ja 18.2.2 toodud juhtudel.

18.8. Rakendusüksusel on õigus taotleda programmi muutmist, kui programmi aruannetest või muudest objektiivsetest asjaoludest selgub, et muudatuste tegemine on vajalik programmi eduka läbiviimise või eesmärkide saavutamiseks, esitades rakendusasutusele muutmise taotluse, teavitades sellest elluviiijat.

18.9. Programmi muutmise korraldab rakendusasutus. Rakendusasutusel on õigus iseseisvalt algatada programmi muutmise teavitades sellest rakendusüksust ja elluviiijat.

18.10. Rakendusasutus edastab muudetud programmi või halduslepingu rakendusüksusele ja elluviiijale

18.11. Juhul, kui muudatus programmi eelarves tegevuste lõikes (punkt 12.3) tehakse väiksemas mahus kui punktis 18.2.5 nimetatul, on elluviiija enne muudatuse tegemist kohustatud uue programmi eelarve tegevuste lõikes kooskõlastama rakendusüksusega ning esitama kooskõlastatud eelarve tegevuste lõikes rakendusasutusele.

18.12. Juhul, kui elluviiija soovib programmi aasta eelarvet ja tegevuskava muuta selliselt, et üks eelarverida muutub rohkem kui 10% selle kinnitatud summast, on elluviiija kohustatud enne kinnitatud programmi aasta eelarvest erinevate kulutuste tegemist esitama uue programmi aasta eelarve rakendusasutusele kooskõlastamiseks. Elluviiija edastab peale kooskõlastamist programmi aasta eelarve rakendusüksusele.

18.13. Juhul, kui muudatus programmi aasta eelarves tehakse väiksemas mahus kui punktis 18.12 nimetatul, on elluviiija kohustatud rakendusüksust teavitama enne kinnitatud programmi aasta eelarvest erinevate kulutuste tegemist nimetatud muudatustest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ja esitama rakendusüksuse nõudel uue eelarve.

18.14. Rakendusasutus võib vajadusel koos programmi järgneva aasta eelarve ja tegevuskava kinnitamisega muuta programmi eelarvet aastate lõikes.

18.15. Programmi alusel antava toetuse suurendamise tingimused:

18.15.1. toetuse suurendamine on vajalik programmi eesmärkide saavutamiseks;

18.15.2. meetme „Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia võtmevaldkondade ja haridusteaduse eelisarendamine“ eelarve vahendite jääk võimaldab seda;

18.15.3. toetuse summa suurenemisel toetuse määr ei suurene.

19. Programmi aruandlus

19.1. Rakendusasutus kehtestab programmi aruannete esitamise korra ning aastaaruande ja lõpparuande vormid.

19.2. Elluvija esitab eelnevalt Haridus- ja Teadusministeeriumi teadusosakonnaga kooskõlastatud programmi aastaaruande rakendusüksusele iga aasta 31. jaanuariks.

19.4. Elluvija esitab rakendusüksusele Haridus- ja Teadusministeeriumi teadusosakonnaga kooskõlastatud programmi lõpparuande 50 kalendripäeva jooksul abikõlblikkuse perioodi lõppemisest.

19.5. Rakendusüksus kontrollib esitatud aasta- ja lõpparuande vormikohasust ning andmete õigsust. Kui programmi aruanne on nõuetekohaselt täidetud ja selles esitatud andmed õiged ning viidatud puudused parandatud, kinnitab rakendusüksuse juhataja aruande ning teavitab sellest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis elluvijat ja rakendusasutust.

19.6. Kui aruandes esitatud andmetest ilmneb, et programmi eduka eluviimise tagamiseks on vaja rakendada täiendavaid abinõusid, teeb rakendusüksus elluvijale ja rakendusasutusele ettepaneku programmi muutmiseks.

19.7. Muud programmi elluviimise ja elluvija finantseerimisega seotud aruanded ning nende esitamise tähtajad lepitakse kokku rakendusasutuse ja programmi elluvija vahelises halduslepingus, millest koopia edastatakse rakendusüksusele.

20. Teavitamine

20.1. Elluvijal on tulenevalt struktuuritoetuse seaduse § 22 punktist 13 ning Vabariigi Valitsuse 30.08.2007. a. määrusest nr. 211 „Struktuuritoetuse andmisest ja kasutamisest teavitamise, selle avalikustamise ning toetusest rahastatud objektide tähistamise ja Euroopa Liidu osalusele viitamise tingimused ning kord“ kohustus teavitada programmi sihtgrupe ning avalikkust, et tegemist on struktuuritoetuse abil elluviidava programmiga. Elluvija tagab, et teavituskohustus on täidetud partneri poolt läbiviidavate tegevuste puhul.

20.2. Elluvija tagab programmalase teavitustegevuse (sh teavitades programmi algamisest ja lõppemisest) ning kasutab p. 20.1 nimetatud määrusest tulenevalt nõuetekohast tähistust programmiga seotud materjalidel ja üritustel.

20.3. Teavitustöö tagamiseks luuakse veebikeskkond, mille kaudu levitatakse teavet stipendiumite ja toetuste tingimuste, tulemuste, parima praktika jm kohta. Informatsiooni levitatakse nii programmi raames toimuvate kui teiste algatuste raames korraldatud infopäevadel, konverentsidel ja seminaridel, sh välismaal. Samuti korraldab elluvija infomaterjalide ja trükiste (artiklid, infovoldikud, uuringute ja analüüside ülevaated, käsiraamatud, meened jm) koostamist ja levitamist.

20.4. Elluvija tagab, et temal ja partneril säilib jälg teavitustegevusest, mille alusel on võimalik teavitustegevust tagantjärele tõestada. Teavituse kulud kajastatakse programmi eelarves.

21. Toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine

21.1. Toetuse tagasinõudmine toimub vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 26 sätestatule.

21.2. Toetuse tagasimaksmine toimub vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 27–28.

Taivo Raud
teadusosakonna asejuhataja
osakonnajuhataja ülesannetes